

Τετράδιο Δραστηριοτήτων

Πόλη και Οικοσύστημα Άμφισσα και Γαλαξίδι

Αθηνά ΚΑΣΤΑΝΑ
Παρασκευή ΚΟΤΣΑΜΠΑΣΗ
Ευαγγελία ΜΑΝΟΥΣΟΥ
Μιχάλης ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
Βασίλης ΨΑΛΛΙΔΑΣ

ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΑΣΤΡΟ

ΛΥΚΟΤΡΥΠΑ

ΠΡΟΣ ΛΑΜΙΑ

ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ
ΝΑΟΣ
ΣΩΤΗΡΟΣ

4ο ΔΗΜ.
ΣΧΟΛΕΙΟ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΟΝΑ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

Τηλ: 22650 26913, 26233

ΕΙΚ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΑΜΦΙΣΣΑΤ

Τηλ: 22650 72700

ΠΥΡΟΣΒΕΤΙΚΗ

Τηλ: 22650 28333, 28199

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Τηλ: 22650 26400, 26460

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Τηλ: 22650 26100, 26221

ΤΑΞΙ

Τηλ: 22650 28600

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ
- ΝΟΜΑΡΧΙΑ
- ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
- ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΓΓΥΑΙΤΗΡΙΟ
- ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
- ΣΤΑΔΙΟ ΛΕΥΚΟΡΡΕΩΝ
- ΠΥΡΟΣΒΕΤΙΚΗ
- ΤΑΞΙ
- ΕΠΟΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΠΡΟΣ
ΛΙΔΩΡΙΚΙ

Το πρόγραμμα «Πόλη και Οικοσύστημα-Άμφισσα και Γαλαξίδι» εκτυλίσσεται σε τρεις φάσεις.

Η πρώτη φάση περιλαμβάνει την προετοιμασία σας για αναζήτηση πληροφοριών για τις έννοιες πόλη, οικοσύστημα και αειφορική ανάπτυξη, για τις πόλεις Άμφισσα και Γαλαξίδι και την ιστορία τους καθώς και για τη Γεωμορφολογία της περιοχής της Φωκίδας, πριν να την επισκεφτείτε.

Η δεύτερη φάση είναι η επίσκεψή και η περιήγηση σας στις πόλεις της Άμφισσας και του Γαλαξιδιού, όπου θα συμπληρώσετε το τετραδίο αυτό.

Η τρίτη φάση περιλαμβάνει την επεξεργασία των στοιχείων και παρατηρήσεων και θα γίνει στο ΚΠΕ ή και στο σχολείο σας.

Οι χώροι όπου διεξάγονται οι δραστηριότητες είναι οι πόλεις της Άμφισσας και του Γαλαξιδιού.

Το πρόγραμμα «Πόλη και Οικοσύστημα-Άμφισσα και Γαλαξίδι» είναι ένα τριήμερο πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) στη Φωκίδα. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε τρεις ημέρες.

Την **πρώτη ημέρα**: επίσκεψη στην πόλη της Άμφισσας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες χωρισμένοι σε ομάδες, ακολουθούν διαφορετικά μονοπάτια. Επισκέπτονται το Αρχαιολογικό Μουσείο της Άμφισσας. Το απόγευμα μελετούν τις παρατηρήσεις τους και συζητούν διεξοδικά.

Την **δεύτερη ημέρα**: επίσκεψη στην πόλη του Γαλαξιδιού. Οι μαθητές και οι μαθήτριες χωρισμένοι σε ομάδες, ακολουθούν διαφορετικά μονοπάτια. Επισκέπτονται το Ναυτικό Μουσείο Γαλαξιδίου. Το απόγευμα μελετούν τις παρατηρήσεις τους και συζητούν διεξοδικά.

Την **τρίτη ημέρα**: Εργασία στο ΚΠΕ, επεξεργασία δεδομένων, παρουσίαση αποτελεσμάτων και αξιολόγηση. Κυρίως όμως θα ασχοληθούμε με τη διαμόρφωση εφημερίδας τοίχου για αυτές τις δύο πόλεις.

Κάποιες από τις δραστηριότητες είναι γενικές (1,2), άλλες είναι σχεδιασμένες για να συμπληρωθούν μόνο για την Άμφισσα (3, 4, 5, 6 και 10), κάποιες άλλες μόνο για το Γαλαξίδι (7, 8 και 9) και κάποιες άλλες και για τις δύο πόλεις (11, 12 και 13).

Εισαγωγή και γενικές πληροφορίες

Στο 4ο τετράδιο δραστηριοτήτων «Πόλη και οικοσύστημα - Το χθες και το σήμερα στην Άμφισσα και στο Γαλαξίδι» δίνεται η δυνατότητα καταγραφής των παρατηρήσεων και των βιωματικών εμπειριών των μαθητών /τριών σε δύο πόλεις. Πόλεις που, αν και είναι τόσο κοντά η μια στην άλλη, έχουν σημαντικές διαφορές, αλλά και πάρα πολλές ομοιότητες όταν παρατηρήσουμε προσεκτικά την κατασκευή και διαρύθμιση των κατοικιών.

Όλες οι δραστηριότητες γίνονται στο πεδίο κατά την εξερεύνηση των περιβαλλοντικών μονοπατιών. Κάποιες από αυτές όμως είναι απαραίτητο να ολοκληρωθούν στο ΚΠΕ καθώς θα χρειαστούν υπολογιστές. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα εργαστούν σε ομάδες εργασίας που είναι προκαθορισμένες (Επαγγέλματα, Τεχνίτες και Νερό). Κάθε ομάδα θα ακολουθήσει διαφορετικό μονοπάτι μέσα στις πόλεις και θα μελετήσουν - θα προσεγγίζουν τα ζητήματα με διαφορετικό τρόπο. Υλικά που θα χρειαστούν οπωσδήποτε είναι σημειωματάρια, μολύβια, ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, βιντεοκάμερες, ψηφιακά κασετοφωνάκια, Η/Υ. Επίσης είναι σημαντικό να προβλεφτεί χρόνος για τη σύνθεση των εργασιών τους καθώς και ειδικός χρόνος για την τελική παρουσίαση τους την τελευταία μέρα.

Αναλυτικότερα μέσα από τις δραστηριότητες οι μαθητές/τριες

- 1 Θα παίξουν βιωματικά παιχνίδια για να κατανοήσουν το ότι κάθε πόλη είναι ένα ανθρωπογενές οικοσύστημα.
- 2 Θα διαμορφώσουν ανά ομάδα ένα έργο τέχνης με θέμα την πόλη.
- 3 Θα αναζητήσουν τέσσερα (4) ιστορικά μνημεία, κτίρια, οικοδομήματα στην πόλη στα οποία αποτυπώνονται στοιχεία από την ιστορία τους. Θα προσπαθήσουν να διερευνήσουν τις αιτίες για την κατασκευή τους σε αυτό το σημείο του περιβάλλοντος και να ερμηνεύσουν τα στοιχεία του τοπίου της εποχής κατασκευής και της χρήσης των.
- 4 Θα εντοπίσουν σε χάρτη της Ελλάδας την πόλη της Άμφισσα και θα προσπαθήσουν να εξηγήσουν το γιατί η θέση της θεωρείται στρατηγική, αναζητώντας και μελετώντας τα χαρακτηριστικά στοιχεία της θέσης της.
- 5 Θα περπατήσουν στα σοκάκια και στους δρόμους της Άμφισσας όπου θα παρατηρήσουν και θα μελετήσουν τις κατοικίες της. Θα προσπαθήσουν να τις κατηγοριοποιήσετε σε 3 βασικές κατηγορίες τουλάχιστον, με βάση κριτήρια τα οποία θα αποφασίσουν στην ομάδα τους. Θα καταγράψουν χαρακτηριστικά των κατοικιών όπως: αριθμός ορόφων, χρώμα τοίχων, υλικά κατασκευής, ύπαρξη κεραμοσκεπής, δομή και χαρακτηριστικά σε μαντρότοιχους κ.λπ.
- 6 Θα γνωρίσουν τους κήπους, τις αυλές των κτισμάτων σε όλη την πόλη και θα ανακαλύψουν τα είδη των φυτών, των θάμνων και των δέντρων τη χρησιμότητά τους (καλλωπιστικά, για τροφή κ.λπ.), την προσαρμογή τους στο μικροκλίμα της πόλης και την εξοικονόμηση νερού.
- 7 Θα μεταφέρουν τις παρατηρήσεις και τις εμπειρίες τους από την επίσκεψη στην πόλη του Γαλαξιδιού στο τετράδιο αυτό. Θα φωτογραφίσουν, θα ζωγραφίσουν, θα καταγράψουν ή θα περιγράψουν με δικούς τους πρωτότυπους τρόπους τα σημαντικότερα, κατά τη γνώμη τους, από τα στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν και αναδεικνύουν τον παραδοσιακό οικισμό του Γαλαξιδίου. Θα γνωρίσουν το τι είναι πολιτιστική κληρονομιά και γιατί χρειάζεται να προστατεύουμε την πολιτιστική κληρονομιά. Θα γνωρίσουν και θα μελετήσουν τον ρόλο της UNESCO.
- 8 Θα επιλέξουν ένα χαρακτηριστικό καπετανόσπιτο, στο Γαλαξίδι, που θα το περιγράψουν αναλυτικά (υλικά κατασκευής, χρονολογία κατασκευής, προσανατολισμός σπιτιού, χρώμα και πάχος εξωτερικών τοίχων, αριθμός ορόφων και χρήση κάθε ορόφου, σχήμα και διακόσμηση παραθύρων και πορτών, είδος και διακόσμηση πατωμάτων και ταβανιών/ανά όροφο κ.λπ.). Ειδικότερα δε, θα συγκρίνουν ένα σύγχρονο καπετανόσπιτο με ένα παραδοσιακό και θα ασχοληθούν κυρίως με ζητήματα ενεργειακής συμπεριφοράς, εξοικονόμησης ενέργειας, νερού κ.λπ. Καταγράφοντας θετικά και αρνητικά στοιχεία της κατοικίας.
- 9 Θα έρθουν σε επικοινωνία με κατοίκους του Γαλαξιδιού για να γνωρίσουν αλλά και να ερμηνεύσουν ετυμολογικά, λέξεις και εκφράσεις από το τοπικό γλωσσάρι.
- 10 Θα περπατήσουν στις γειτονιές και στους εμπορικούς δρόμους στην Άμφισσα και στο Γαλαξίδι. Θα καταγράψουν οικονομικές ασχολίες, παλιές και σύγχρονες. Θα αναζητήσουν στις πόλεις αυτές (ειδικότερα στην Άμφισσα), όπως και στις περισσότερες πόλεις, περιοχές που έχουν το όνομα των εργασιών- επαγγελμάτων που πραγματοποιούνται εκεί.
- 11 Θα ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα διαχείρισης νερού σε ένα σπίτι, συγκρίνοντας τις διαδρομές και τις χρήσεις του νερού σε αυτό, σήμερα και παλιότερα.
- 12 Θα μελετήσουν το νερό σε μια πόλη, τις διαδρομές του. Θα καταγράψουν, φωτογραφίσουν ή αποτυπώσουν, με όποιο τρόπο επιλέξουν, δέκα (10) διαφορετικά σημεία που αφορούν το νερό (πηγάδια, δεξαμενές, βρύσες, υδρορροές κ.λπ.). Θα ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα διαχείρισης νερού σε μια πόλη.
- 13 Και... αφού ολοκληρώσουν τη διαδρομή τους, στο χώρο και στο χρόνο των δύο πόλεων είναι καιρός για προβληματισμό και δράση. Αφού συζητήσουν μεταξύ τους για θέματα, σκέψεις και μηνύματα που θέλουν να μοιραστούν με τον κόσμο γύρω τους και ειδικότερα με τους νέους της πόλης της Άμφισσας και του Γαλαξιδιού, θα δημιουργήσουν μια εφημερίδα τοίχου.

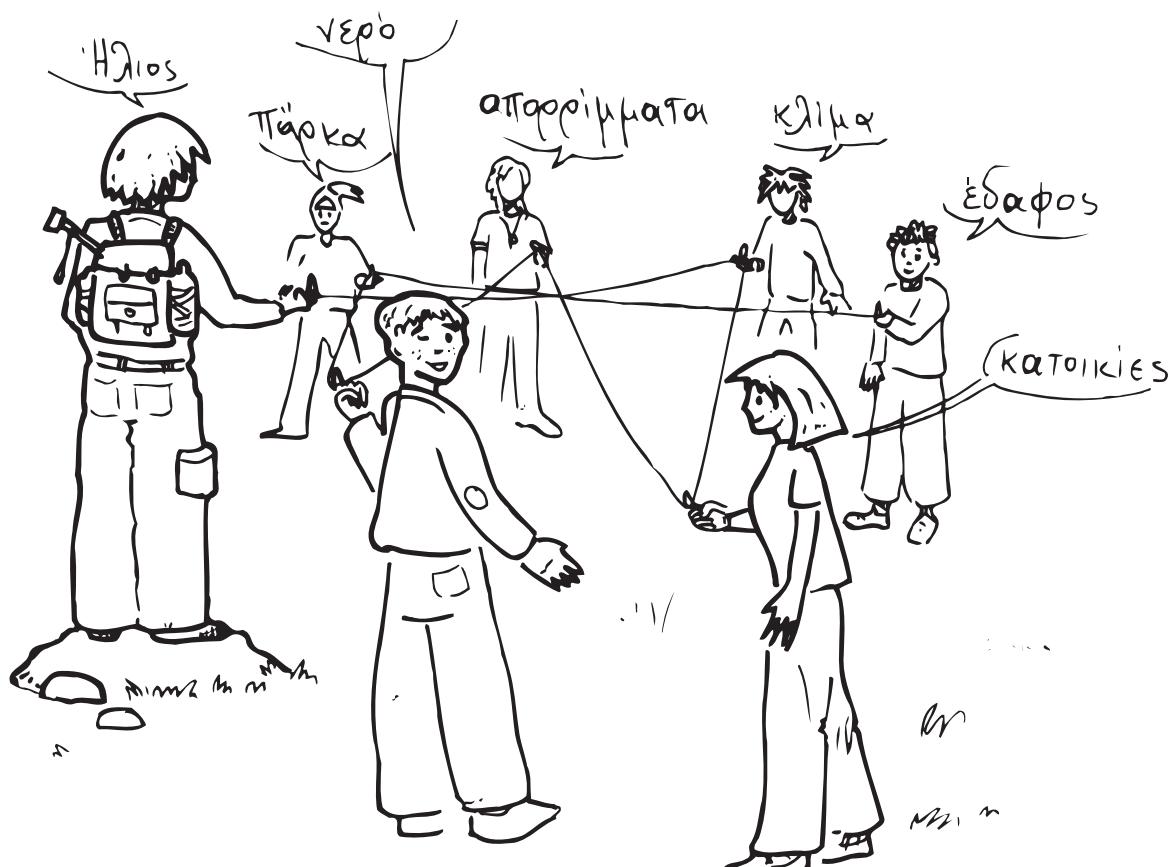
Κάθε πόλη είναι ένα ανθρωπογενές οικοσύστημα

Θα χρειαστείτε ένα κουβάρι σπάγκου ή λεπτού σκοινιού (ή νήμα) 50 τουλάχιστον μέτρων. Το οικοσύστημα είναι ένα σύστημα μελέτης που περιλαμβάνει βιοτικούς (φυτά, ζώα, μικρόβια) και τους αβιοτικούς (φως, νερό, έδαφος, αέρα κ.λπ.) παράγοντες μιας περιοχής, καθώς και τις αλληλεπιδράσεις (λειτουργίες) μεταξύ τους.

Δημιουργήστε όλοι μαζί ένα κύκλο. Ένας (ο οποίος θα είναι η αρχή) κρατάει το κουβάρι. Λέει δυνατά έναν από τους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες που διαμορφώνουν το οικοσύστημα μιας πόλης (π.χ. ηλιακή ενέργεια) κρατάει την άκρη του σπάγκου και πετάει το σπάγκο σ' ένα άλλο άτομο στο κύκλο, σε όποιο θέλει. Μόλις ο δεύτερος πιάσει το κουβάρι λέει και αυτός δυνατά, έναν άλλο παράγοντα (π.χ. κλίμα), προσπαθώντας να βρει αν μπορεί πως συνδέεται με τον παράγοντα που του είπε το άτομο που το πέταξε το σπάγκο (για παράδειγμα, η ηλιακή ενέργεια επηρεάζει το κλίμα μιας περιοχής), κρατάει το σπάγκο (που έχει ξετυλιχθεί) και τον πετάει σ' ένα άλλο άτομο που λέει έναν άλλο παράγοντα κ.ο.κ. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνεται σιγά - σιγά το δίκτυο των σχέσεων του οικοσυστήματος μιας πόλης και παράλληλα εμφανίζεται ο πολύπλοκος ιστός που υπάρχει σε αυτήν.

Αφού δημιουργήσετε το δίκτυο του οικοσυστήματος, δοκιμάστε να δείτε τι θα γίνει αν ένας παράγοντας διαταραχθεί (εξαφανιστεί, υποβαθμιστεί, απομακρυνθεί κ.ά.). Πείτε αρχικά αυθόρυμητα όποιο παράγοντα ή στοιχείο συμμετέχει σε αυτό το δίκτυο του οικοσυστήματος μιας πόλης. Αργότερα επαναλάβετε το ίδιο με κάποιον άλλο παράγοντα κ.ο.κ.

Παραλλαγή: Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει σε χαρτί μέτρου με μαρκαδόρους.

Ένα δικό σας έργο τέχνης

Κοιτάξτε καλά γύρω σας και βρείτε ένα αντικείμενο, υλικό (οτιδήποτε φυσικό ή τεχνητό) που σας αρέσει ή σας προξενεί το ενδιαφέρον για παράδειγμα μια πέτρα, ένα ξερό κλαδί, ένα μπουκάλι νερό κ.λπ.

Αφού διαλέξετε όλοι ένα αντικείμενο – υλικό, αφήστε τη φαντασία σας ελεύθερη και δημιουργήστε όλοι μαζί ένα ομαδικό έργο τέχνης με θέμα την πόλη.

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΑΣ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ!

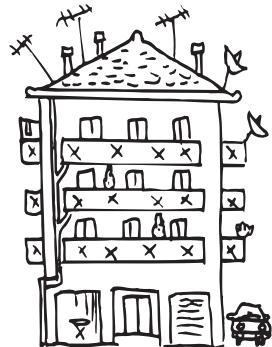
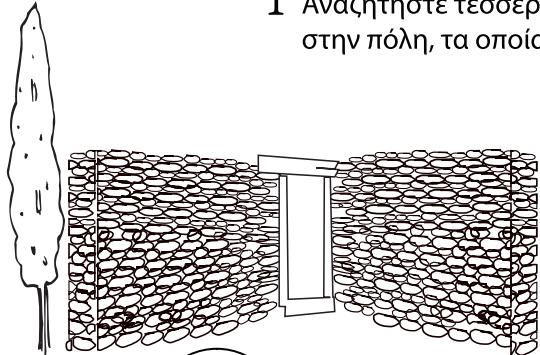
3

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η οικιστική ιστορία της πόλης

Η Άμφισσα είναι μια πόλη με μεγάλη ιστορία που ξεκινά από τον 8^ο αι. π. Χ.

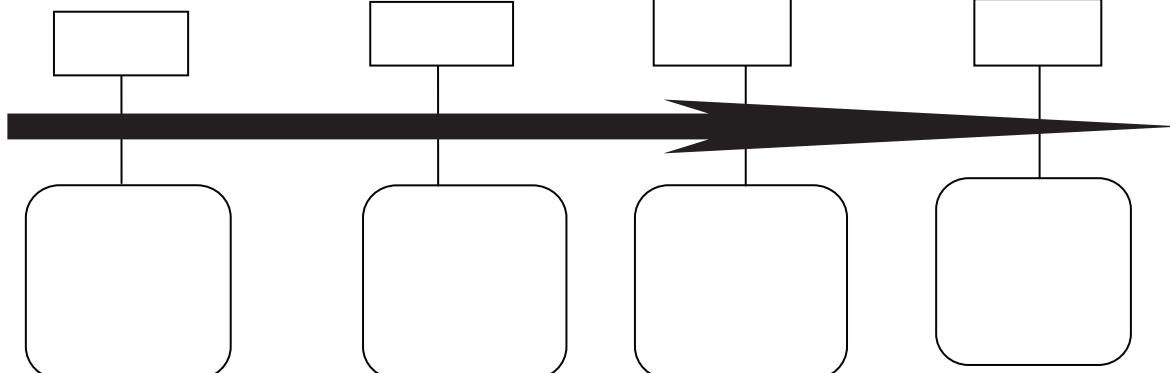
- 1 Αναζητήστε τέσσερα (4) ιστορικά μνημεία, κτίρια ή οικοδομήματα στην πόλη, τα οποία να αποτυπώνουν στοιχεία από την ιστορία της.

Χρονική περίοδος δημιουργίας και λειτουργίας

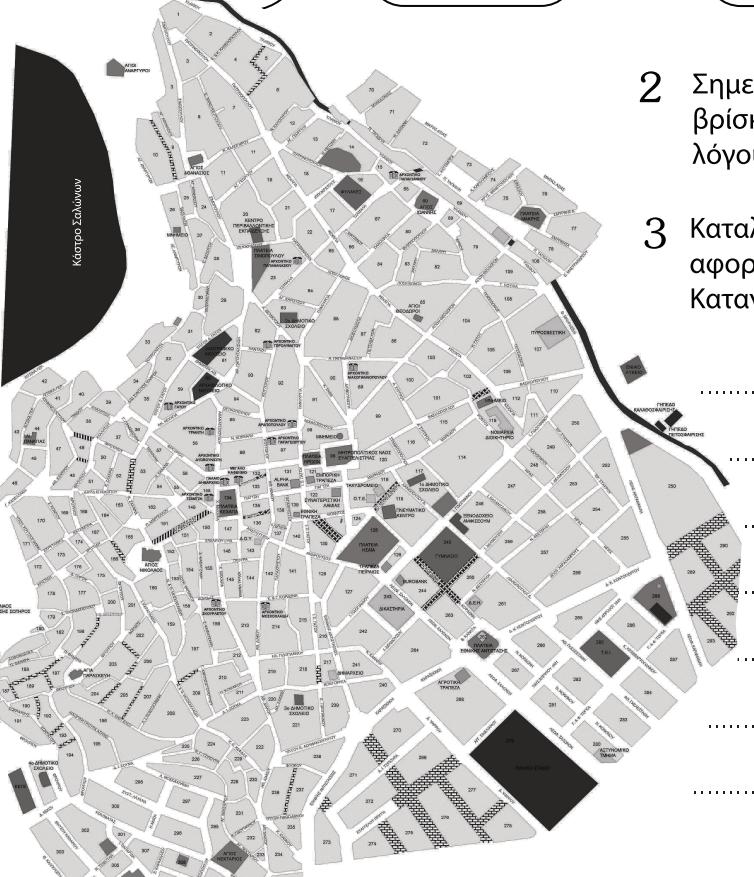
8ος αιώνας

Όνομα κτιρίου μνημείου

- 2 Σημειώστε στο χάρτη της πόλης την τοποθεσία στην οποία βρίσκονται και προσπαθήστε να ερμηνεύσετε το λόγο/ τους λόγους για τον/τους οποίο/ους βρίσκονται εκεί.

- 3 Καταλήγετε σε κάποια συμπεράσματα – διαπιστώσεις που να αφορούν στην ιστορία της πόλης; Ποιά/ες είναι αυτά/ες; Καταγράψτε τα/τες επιγραμματικά.

Η θέση της πόλης

Η θέση και εξέλιξη μιας πόλης συνδέεται με τη περιφερειακή -γεωγραφική της θέση (κεντρικότητα, γειτονία με περιοχές με διαφορετικούς αλλά συμπληρωματικούς τομείς, όπως επικοινωνία ξηράς -θάλασσας ή βουνού -πεδιάδας κλπ.) αλλά και τη τοπική φυσική θέση της (γεωλογία, τοπογραφία, κλίμα, υδρολογία κ.λπ.). Όμως σημαντικό ρόλο έχει και η οικονομική και πολιτική ιστορία της χώρας.

Στο χάρτη της Ελλάδας εντοπίστε την Άμφισσα και εξηγήστε γιατί η θέση της θεωρείται στρατηγική. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία της θέσης της;

Η Άμφισσα βρίσκεται ανάμεσα

Αν υποθέσουμε ότι σας ζητούσαν να ιδρύσετε μια πόλη στη Στερεά Ελλάδα, θα διαλέγατε το σημείο που βρίσκεται σήμερα η Άμφισσα; Ναι Όχι

Δικαιολογήστε την απάντηση σας.

Οι κατοικίες της πόλης

Καθώς περπατάτε στην Άμφισσα, παρατηρήστε τις κατοικίες της και προσπαθήστε να τις κατηγοριοποιήσετε σε 3 βασικές κατηγορίες τουλάχιστον, με βάση κριτήρια τα οποία θα αποφασίσετε στην ομάδα σας.

Για παράδειγμα μπορείτε να τα κατηγοριοποιήσετε:

A. Με βάση τους ορόφους που διαθέτουν:

- α) σε μονοκατοικίες με έναν όροφο,
- β) σε διώροφες κατοικίες,
- γ) σε πολυώροφες

B. Με βάση την εποχή την οποία χτίστηκαν:

- α) σε κατοικίες που χτίστηκαν τα τελευταία 10 χρόνια
- β) σε κατοικίες που χτίστηκαν 20-50 χρόνια πριν
- γ) σε κατοικίες που χτίστηκαν 50-100 χρόνια πριν.

Γ. Με βάση τα χρώματα που είναι βαμμένα

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να κατηγοριοποιήσετε τις κατοικίες.
Αφήστε την φαντασία σας και την παρατηρητικότητα σας ελεύθερες.

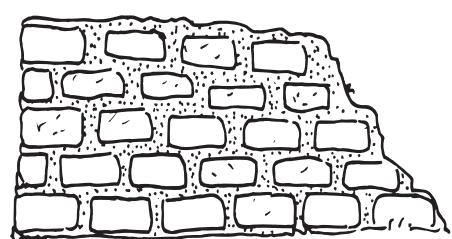
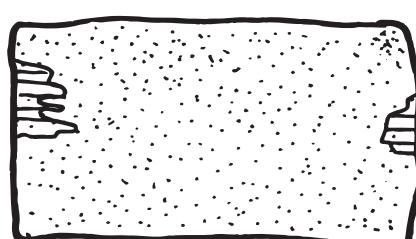
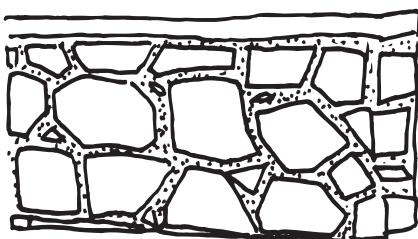
Η δική σας κατηγοριοποίηση...

Δ.

.....

E. Εξηγήστε γιατί επιλέξατε αυτήν την κατηγοριοποίηση.

.....
.....
.....
.....
.....

Η χλωρίδα της πόλης

Η Άμφισσα είναι μια πόλη που χαρακτηρίζεται από ποικιλία βιοτόπων με πλούσια χλωρίδα (πεζοδρόμια, πλευρές δρόμων, τοίχοι, λιθόστρωτα, επιφάνειες τεχνητού πρασίνου, χέρσες εκτάσεις, λεκάνες ποτίσματος δένδρων, χείμαρροι, περιαστικά δάση, καλλιεργούμενη γη, αρχαιολογικοί χώροι κ.ά.).

Επιλέξτε ένα τμήμα της διαδρομής που ακολουθείτε και δημιουργήστε το χάρτη των βιοτόπων.

Αφού προσδιορίσετε με σαφήνεια το τμήμα του χάρτη με το οποίο θα ασχοληθείτε, σημειώστε:

Πόσα είδη βιοτόπων υπάρχουν;	
Ποιός βιότοπος έχει τη υψηλότερη βιοποικιλότητα	
Ποια η σημασία της βιοποικιλότητας για τη πόλη	
Υποθέστε ότι είστε επιτροπή αξιολόγησης κήπων Ποιόν ή ποιούς από τους κήπους της περιοχής αυτής θα διαλέγατε να βραβεύσετε;	
Περιγράψτε τα κριτήρια σας	

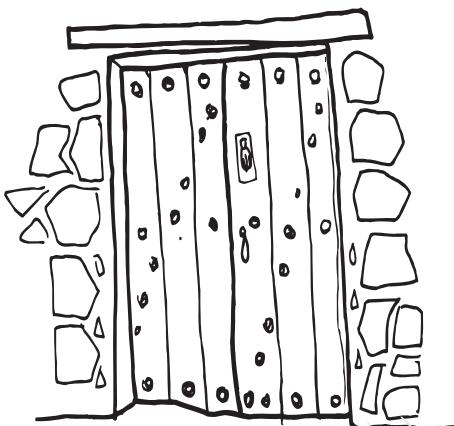

Γαλαξίδι ένας παραδοσιακός διατηρητέος οικισμός

Ένας από τους ωραιότερους παραδοσιακούς οικισμούς της χώρας μας, είναι το Γαλαξίδι, μια αρχοντική πολιτεία που διατήρησε πολλά από τα παραδοσιακά της στοιχεία, κάποτε πλούτιζε από τους καραβοκύρηδες και σήμερα ανθεί χάρις στο σωστό τουρισμό.

Από το 1967 με νόμο του κράτους, χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός διατηρητέος οικισμός και ιδιαίτερα ως «ιστορικό διατηρητέο μνημείο και ως αρχαιολογικός χώρος» και χαρακτηρίζεται τόσο ο οικισμός όσο και μια περιοχή μερικών χιλιομέτρων γύρω από αυτόν ως τόπος ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους.

Φωτογραφίστε, ζωγραφίστε, καταγράψτε ή περιγράψτε τα σημαντικότερα, κατά τη γνώμη σας, από τα στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν και αναδεικνύουν αυτό το χαρακτηρισμό του Γαλαξιδίου.

Κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε το Γαλαξίδι να ανήκει στα μνημεία παγκόσμια κληρονομιάς της UNESCO;

Ναι Όχι

Για να δώσετε μια τεκμηριωμένη απάντηση μελετήστε στην ιστοσελίδα <http://whc.unesco.org> μερικές από τις περιοχές που ανήκουν σε αυτά τα μνημεία.

Καπετανόσπιτα

Τα παλιά καπετανόσπιτα του Γαλαξιδίου χωρίζονται σε δυο ομάδες:

Στην **πρώτη ομάδα** ανήκουν όσα είναι χτισμένα όλο με πέτρα -ορατή λιθοδομή- σαν κάστρα, ψηλοί κυβικοί όγκοι με απλές λιτές γραμμές, που εντυπωσιάζουν.

Τα σπίτια της **δεύτερης ομάδας** είναι επιχρισμένα εξωτερικά έως ένα ορισμένο ύψος, με ασβεστοκονίαμα, ένα μίγμα από ασβέστη, άμμο, κοπανισμένο κεραμίδι και Θηραϊκή γη και όλα είχαν κατώι.

Διαλέξτε ένα χαρακτηριστικό **καπετανόσπιτο** και περιγράψτε το αναλυτικά σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Υλικό ή

υλικά κατασκευής	
Χρονολογία κατασκευής (περίπου)	
Χρώμα και πάχος εξωτερικών τοίχων	
Σχήμα σπιτιού	
	κατώι
Aριθμός ορόφων και χρήση κάθε ορόφου	Iσόγειο
Αρ. Ορόφων.....	1ος όροφος
	2ος όροφος
	άλλο.....

Καπετανόσπιτα

ΜΑΝΤΡΟΤΟΧΟΣ

ΟΙΚΙΑ

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΔΕΝΤΡΑ

ΙΤΕΡΝΑ
(ΥΠΟΓΕΙΟ)

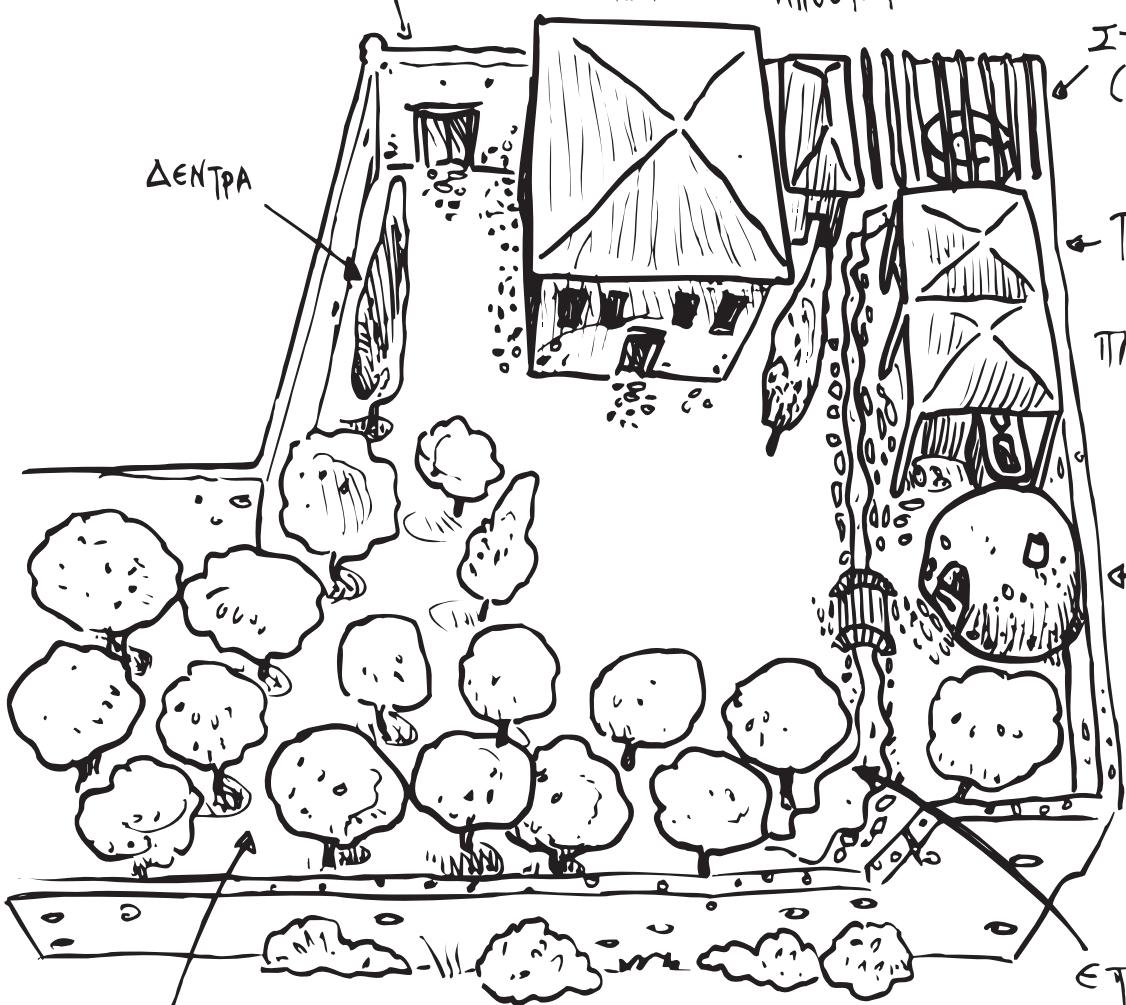
ΤΟΥΑΛΕΤΑ

ΠΛΥΣΤΑΡΙΟ

ΦΟΥΡΝΟΣ

ΕΤΙΦΑΝΕΙΑΚΟΣ
ΑΓΟΡΟΣ ΝΕΡΟΥ

ΛΕΜΟΝΟΚΗΠΟΣ

Καπετανόσπιτα

Σχήμα και διακόσμηση παραθύρων και πορτών	
Είδος και διακόσμηση πατωμάτων και ταβανιών/ανά όροφο	
Χαρακτηριστικά εξωτερικής διακόσμησης	
Αριθμός δωματίων και είδος χρήσης του καθενός	<p>Κατώι</p> <p>Ισόγειο</p> <p>1^{ος} όροφος</p> <p>2^{ος} όροφος</p>
Περιγραφή σκεπής	
Χαρακτηριστικά στοιχεία εσωτερικής διακόσμησης δωματίων. (Είδος διακοσμητικών, υλικό κατασκευής, μέγεθος, προέλευση κ. ά.)	Ποια στοιχεία της διακόσμησης σας εντυπωσίασαν;
Τρόποι ψύξης και θέρμανσης του σπιτιού	
Μέσα που χρησιμοποιούνταν για το μαγείρεμα.	

Καπετανόσπιτα

Σύγκριση της συγκεκριμένης παραδοσιακής κατοικίας με μια σύγχρονη

	Παραδοσιακό καπετανόσπιτο	Σύγχρονη κατοικία ενός καπετάνιου
Υλικά κατασκευής		
Ψύξη – Θέρμανση (Κάλυψη ενεργειακών αναγκών)		
Διαρρύθμιση χρήση και είδος δωματίων ανά όροφο		
Αυλή και κήπος (θέση, μέγεθος, λειτουργία)		
Θετικά στοιχεία της κατοικίας γενικότερα		
Αρνητικά στοιχεία γενικότερα <small>(στοιχεία που χρειάζονται βελτίωση)</small>		
Γενικό συμπέρασμα		

Οι εμπορικοί δρόμοι της πόλης

Στην Άμφισσα, όπως και στις περισσότερες πόλεις, υπάρχουν μερικές περιοχές που έχουν το όνομα των εργασιών- επαγγελμάτων που πραγματοποιούνται εκεί. Στην Άμφισσα θα βρείτε λοιπόν:

- Τα **Ταμπάκικα**, δηλαδή βιοτεχνίες κατεργασίας δέρματος οι οποίες σώζονται στην περιοχή Χάρμαινα μέχρι και σήμερα. Τα ταμπάκικα, είναι ένας μοναδικός, διατηρητέος, βιοτεχνικός οικισμός στην Ελλάδα. Κεντρικό κτίριο στα Ταμπάκικα είναι το Τουλασίδι δηλαδή ένα κοινόχρηστο κτίσμα και μέσα από το οποίο περνάει το νερό της πηγής με συνεχή ροή το οποίο μοιράζονταν με τη σειρά οι ταμπάκηδες για την κατεργασία των δερμάτων. Είναι πέτρινο με κίονες δωρικού ρυθμού που στηρίζουν τις καμάρες και χρονολογείται μεταξύ 16ου και 17ου αι μ.Χ.. Στις αρχές του αιώνα υπήρχαν 50 ταμπάκικα με 3-6 εργαζόμενους το καθένα. Σήμερα είναι σε λειτουργία μόνο δύο (2).
- Τα **Κουδουνάδικα**, βιοτεχνίες κατασκευής κουδουνιών που χρησιμοποιούν στα ζώα τους οι τσοπάνηδες. Τα κουδουνάδικα ήταν σκορπισμένα στο κέντρο της πόλης. Υπήρξαν γύρω στα είκοσι (20) εργαστήρια με αρκετούς εργαζόμενους το καθένα και με εξαγωγές στα Βαλκάνια, Βόρεια Αφρική και Μικρά Ασία. Σήμερα υπάρχει ένα εργαστήριο που κατασκευάζει κουδούνια με τον παραδοσιακό τρόπο, το οποίο έχει πάρα πολλές παραγγελίες να εκτελέσει από όλη την Ελλάδα.
- Τα **σχοινάδικα**, ήταν βιοτεχνίες παραγωγής προϊόντων από τρίχα κατσικιού (αιγότριχα). Κάποια από τα προϊόντα που έφτιαχναν ήταν σχοινιά, μουτάφια (σκεπάσματα), καρπέτες, χαλιά διάδρομοι, σφυρίδες για τα ελαιοτριβεία, τουρβάδες κ.ά. Η βιοτεχνία είχε μεγάλη άνθιση και πιθανόν να έκανε εξαγωγή προϊόντων όπως έκανε και εξαγωγή τεχνιτών. Το τελευταίο σχοινάδικο της Άμφισσας σταμάτησε να λειτουργεί γύρω στο 1990.

Βρίσκεστε σε δημοσιογραφική αποστολή στην Άμφισσα και πρέπει να εξερευνήσετε κάποια από τις παραπάνω περιοχές και να δημιουργήστε ένα 10/λεπτο «ρεπορτάζ» (για την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο), (ή 2/σέλιδο για εφημερίδα) στο οποίο θα παρουσιάζετε τη λειτουργία, την αρχιτεκτονική, τα εργαλεία και τα μέσα που χρησιμοποιούσαν, το ρόλο τους παλιότερα και σήμερα.

Σημείωση 1: Συλλέξτε το υλικό σας με συνεντεύξεις, φωτογραφίες, επίσκεψη στο λαογραφικό μουσείο, βιβλία κάθε είδους αρχεία κ.ά. Την τελική επεξεργασία και σύνθεση μπορείτε να την κάνετε στο ΚΠΕ.

Σημείωση 2: Το Movie Maker είναι ένα απλό και δωρεάν πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο, το οποίο μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες σας για τη δημιουργία βίντεο, ίσως κάποιο ντοκυμαντέρ, μια βιντεοπαρουσίαση. Μπορούμε να το κατεβάσουμε δωρεάν από:

http://www.soft82.com/download/Windows/Windows_Movie_Maker

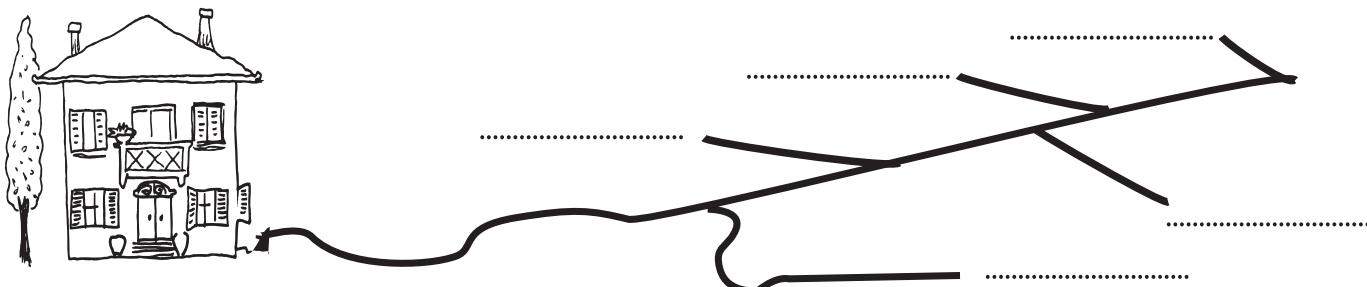
Το νερό στη ζωή ενός σπιτιού

Η λειτουργία κάθε σπιτιού έχει ανάγκη από πολύ νερό π.χ. για μαγείρεμα, καθαριότητα κ.ά.

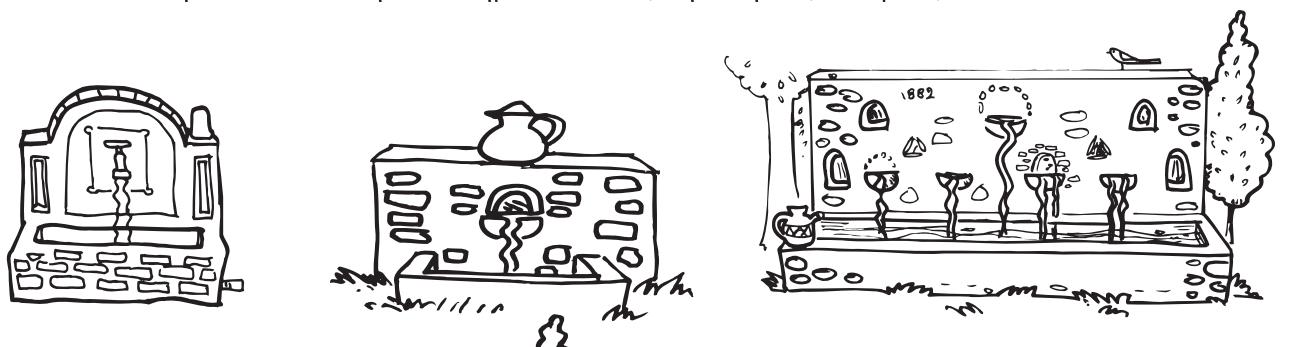
A. Καταγράψτε αναλυτικά τις καθημερινές ανάγκες για νερό (σε λίτρα) μιας σύγχρονης 4/μελούς οικογένειας που μένει σε μονοκατοικία με κήπο.

Ανάγκες
.....

B. Σχεδιάστε
τα δωμάτια και
τους χώρους
του σπιτιού
και τις ανάγκες
σε νερό.

Γ. Αναζητήστε τη διαδρομή του νερού μέσα στο δίκτυο ύδρευσης μέχρι το σπίτι. Από πού ξεκινάει;
Από πού περνάει; Με ποιο τρόπο; Σημειώστε τους κυριότερους σταθμούς.

Δ. Πώς κάλυπταν τις ίδιες ανάγκες οι άνθρωποι παλιότερα, όταν δεν υπήρχαν τα δίκτυα ύδρευσης;

.....
.....
.....

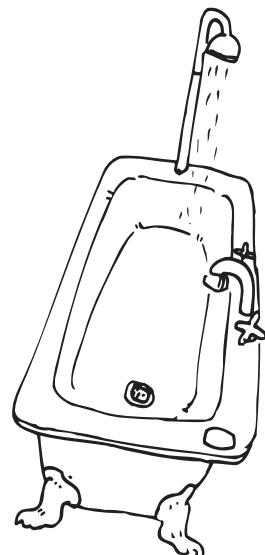
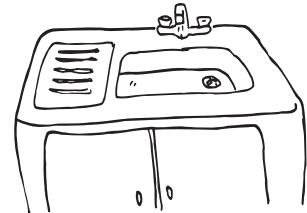

Το νερό στη ζωή μιας πόλης

Η σχέση του νερού με κάθε οικισμό είναι πολύ στενή.

Στη διαδρομή σας, μέσα στην πόλη ανακαλύψτε, καταγράψτε, φωτογραφίστε ή αποτυπώστε 10 διαφορετικά σημεία που αφορούν στο νερό (π.χ. πηγάδια, δεξαμενές, βρύσες, υδρορροές, στέρνες, κ.ά.). Σημειώστε στο χάρτη το σημείο που βρίσκονται μέσα στην πόλη, τη χρήση και τη σημασία τους και κατά προσέγγιση τον αριθμό ανθρώπων που εξυπηρετούν ή εξυπηρετούσαν.

Περιγραφή	Τοποθεσία	Χρήση - Λειτουργία	Αριθμός ανθρώπων εξυπηρέτησης

Δημιουργήστε μια εφημερίδα τοίχου

Αφού ολοκληρώσατε τη διαδρομή σας, στο χώρο και στο χρόνο των δύο πόλεων είναι καιρός για δράση.

A. Εφημερίδα Τοίχου

Σε χαρτί A3 (ή 2 χαρτιά A4) ή σε χαρτί μέτρου διαστάσεων 1,20 X1.00 εκ., δημιουργήστε μια εφημερίδα τοίχου, όπου θα καταγράψετε σύντομα, θέματα, σκέψεις και μηνύματα που θέλετε να μοιραστείτε με τον κόσμο γύρω σας και που αφορούν τις δραστηριότητες που πραγματοποιήσατε αυτό το διάστημα.

Μερικά από τα θέματα που μπορείτε να θίξετε είναι:

- Τι πρέπει κατά τη γνώμη σας να διατηρηθεί και πώς;
- Τι πρέπει να αλλάξει; Γιατί;
- Τι προτείνετε για τη βελτίωση της ζωής στην περιοχή;

B. Κολλάζ φωτογραφιών

Τις σκέψεις και τα μηνύματα, που θέλετε να μοιραστείτε με τον κόσμο γύρω σας και πρώτα από όλα τους συμμαθητές συμμαθήτριες σας από την Ομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του σχολείου σας, μπορείτε να τα εμπλουτίσετε εικαστικά με φωτογραφίες, άρθρα, πίνακες και σχεδιαγράμματα.

Σημείωση: μην ξεχάσετε να παρετε και ένα αντίγραφο της δουλείας σας, για το σχολείο σας για τους υπόλοιπους συμμαθητές/τριές σας.

Γ. Επιλογή τοποθεσίας

Πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι ο σεβασμός του περιβάλλοντος αλλά και των απόψεων και αξιών του ντόπιου πληθυσμού είναι πολύ σημαντικό ζήτημα. Σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει με τις ενέργειές σας να προσβάλετε ανθρώπους.

Συζητήστε με τα μέλη της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου σας, πριν τοποθετήσετε την εφημερίδα τοίχου σας.

Επικοινωνήστε με μαθητές των τοπικών σχολείων για αποφάσεις και πιθανές ενέργειές σας.

Το Τετράδιο Δραστηριοτήτων «**Πόλη και Οικοσύστημα - Άμφισσα και Γαλαξίδι**», είναι μέρος του Παιδαγωγικού υλικού «**Ανακαλύπτοντας τη Φωκίδα - παιδαγωγικό υλικό για προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**» του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Άμφισσας που διευκολύνει στην υλοποίηση του προγράμματος «**Πόλη και οικοσύστημα - το χτες και το σήμερα στο Γαλαξίδι**».

ISBN: 978-960-98513-0-5

Copyright: 2008 Άμφισσα, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Άμφισσας και οι συγγραφείς σε όλο τον κόσμο.

Συγγραφείς: Αθηνά ΚΑΣΤΑΝΑ, Παρασκευή ΚΟΤΣΑΜΠΑΣΗ, Ευαγγελία ΜΑΝΟΥΣΟΥ
Μιχάλης ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ και Βασίλης ΨΑΛΙΔΑΣ

Επιστημονικός υπεύθυνος: Βασίλης ΨΑΛΙΔΑΣ και Μιχάλης ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σχεδιασμός και Επιμέλεια: Βασίλης ΨΑΛΙΔΑΣ, Παρασκευή ΚΟΤΣΑΜΠΑΣΗ
και Αθηνά ΚΑΣΤΑΝΑ

Επιμέλεια έκδοσης: Βασίλης ΨΑΛΙΔΑΣ

Φιλολογική επιμέλεια: Ακτίνα ΒΛΑΧΟΝΑΣΙΟΥ

Drawing producer: Βασίλης ΨΑΛΙΔΑΣ και Θεοχάρης ΚΟΥΡΟΥΖΙΔΗΣ

Σκιτσογράφος: Θεοχάρης ΚΟΥΡΟΥΖΙΔΗΣ

Art Designer: Αλεξάνδρα MANTA - "Μακέτα"

Εκτύπωση έκδοσης: ΑΡΧΕΤΥΠΟ

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον Νόμο 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση, ή αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιοδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή Άδεια του εκδότη ή των συγγραφέων.

This book should be cited as: Activities book "City and Ecosystem - Amfissa and Galaxidi", A. Kastana, P. Kotsambasi, E. Manousou, M. Theocharopoulos, V. Psallidas (Ed.), (2008). Publication of Environmental Education Centre of Amfissa, Amfissa.

Πόλη και Οικοσύστημα
Άμφισσα και Γαλαξίδι

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΓΥΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

